T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

www.balioglu.net

ŞANLIURFA HALİLİYE BELEDİYESİ

2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇERİK

ŞANLIURFA HALİLİYE BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

ŞANLIURFA HALİLİYE BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU **33**

www.balioglu.net

www.balioglu.net

ŞANLIURFA HALİLİYE BELEDİYESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 8
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 8
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 9
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 11
7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI 12
8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER 19
9. EKLER 29

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Gider Bütçesine İlişkin Tablo 5
Tablo 2: Gelir Bütçesine İlişkin Tablo 5

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ile Binalar Hesabında Yer Alan Taşınmazlar İçin Amortisman Ayrılmaması

2. Tüketilen Malzemelerin Muhasebe Kayıtlarında Gösterilmemesi Sonucunda Bilançoda İlk Madde ve Malzemeler Hesabının Gerçeği Yansıtmaması

3. Duran Varlıklar İçin Yapılan Harcamaların İlgili Duran Varlık Hesaplarına Kaydedilmesi Yerine Doğrudan Giderleştirilmesi

4. Belediyenin Ortağı Olduğu Şirketlerdeki Kayıtlı Sermaye Tutarları ile Bilançodaki Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Tutarının Uyuşmaması

5. Belediyeye Yapılan ve Belediye Tarafından Kamu Kurumlarına Yapılan Taşınmaz Tahsislerinin Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmemesi

6. Gider Taahhütleri Hesabının Kullanılmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Alınan Geçici ve Kesin Teminat Mektuplarının Nazım Hesaplarda İzlenmemesi

2. Gelirlerin Büyük Kısmının Doğdukları Anda Değil Tahsil Edildikten Sonra Tahakkuk Ettirilmesi Sonucunda Belediyenin Mali Tablolarında Faaliyet Alacakları ile Gelirlerin Tam Olarak Gösterilmemesi

3. Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

4. Sosyal denge sözleşmesine mevzuata aykırı hükümler konulması

5. İdarenin Bazı Taşınmazlarının Bedelsiz Kullandırılması

6. Otopark Bedellerine İlişkin Gelirlerin Büyükşehir Belediyesine Gönderilmemesi

7. Sosyal Denge Ödemelerinden 4688 sayılı Kanun ve Toplu Sözleşmeye Aykırı Olarak Sözleşme Aidatı Kesilmesi

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler:

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 'Mahalli idareler' başlıklı 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzelkişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin ise yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği de yine Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Bunların yanı sıra merkezi idarenin, mahalli idareler üzerinde, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla idari vesayet yetkisine sahip olduğu da Anayasa'nın ilgili maddesinde hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden önceki dönemde tek başına İçişleri Bakanlığı eli ile kullanılmakta iken; sistem değişikliği sonrası denetim ve soruşturma konuları bağlamında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konular bağlamında ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

www.balioglu.net

Yukarıda belirtilen Anayasa hükümleri doğrultusunda 13.07.2005 tarih ve 25874 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5393 sayılı Belediye Kanunu belediyeler için temel yasal düzenleme olarak karşımıza çıkmaktadır.

5393 sayılı Kanun'un 'Belediyenin görev ve sorumlulukları' başlıklı 14'üncü maddesinde, belediyelerin, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracağı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik amacıyla adımlar atabileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

Yine 5216 sayılı Kanun'un 'Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları' başlıklı 7'nci maddesinde, gerek büyükşehir belediyelerinin ve gerekse de büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Ayrıca büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar

uygulamalarını denetleme yetkisi de vardır ve bu konu Kanun'da açıkça ifade edilmiştir. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da Kanun'da belirtilmiştir.

Görüldüğü üzere belediyelere birçok kanuni görev verilmiştir. Kanun bu görevlerin hangilerine öncelik verileceği hususunda belediyenin malî durumunun ve hizmetin ivediliğinin dikkate alınacağını da belirtmiştir.

Ayrıca belediyenin görev, sorumluluk ve yetki alanının belediye sınırlarını kapsadığı fakat bununla birlikte belediye meclisinin kararı ile mücavir alanlara da belediye hizmetlerinin götürülebileceği Kanunda hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda bahsedilen hizmetlerin yerine getirilmesi sırasında belediyelerin hangi yetkileri kullanabileceği sorusuna ise mezkûr Kanun'un 'Belediyenin yetkileri ve imtiyazları' başlıklı 15 inci maddesi cevap sunmaktadır.

Belediyeler, bahsi geçen bu yetkilerini belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanı eli ile kullanırlar. Bunlardan belediye meclisi, belediyenin karar organıdır ve halk tarafından seçilmiş üyelerden oluşur. Belediye encümeni ise belediye başkanı, belediye meclisince kendi üyeleri arasından seçilmiş üyeler ile belediye başkanının belirlediği birim amirleri ile mali hizmetler birim amirinden oluşur ve kanunda yazılı görevlerinin yanı sıra belediye başkanının havale ettiği konuları görüşür. Belediye başkanı ise belediye idaresinin başı ve belediye tüzel kişiliğinin temsilcisidir ve halk tarafından seçilir.

www.balioglu.net

Yukarıda bahsedilen konular dışında belediyelerin hizmet alanlarına göre tabi olduğu temel kanuni düzenlemeler şunlardır;

- 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun
- 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları:

5393 sayılı Belediye Kanunu'na göre belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek yetki ve görevi belediye başkanındadır. Başkan yardımcılığı kadrosu bulunan belediyelerde ayrıca meclis üyeleri arasından seçilen başkan yardımcılıklarının da oluşturulabileceği Kanun'da belirtilmiştir. Yine Kanun'da, belediyelerde hangi birimlerin zorunlu olarak oluşturulacağı ve hangi birimlerin ise belediye meclisi kararı

ile oluşturulabileceği ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. Sonuç olarak Büyükşehir belediyeleri dışında kalan tüm il ve ilçe belediyelerinde belediye başkanı, başkan yardımcılıkları ve onlara bağlı birim müdürlükleri şeklinde bir teşkilatlanma öngörülmüştür.

5393 sayılı Kanun'un 'Norm kadro ve personel istihdamı' başlıklı 49'uncu maddesine göre, belediyelerin norm kadroları, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığı tarafından belirlenen ilke ve standartlar çerçevesinde belediye meclisi kararıyla belirlenir. Bu çerçevede belediyelerde kaç memur veya işçinin çalıştığı ya da çalışabileceği norm kadro cetvellerinde belirlenmiştir. Yine aynı maddede, belediye personelinin belediye başkanı tarafından atanacağı ve birim müdürlüğü ile üstü yönetici kadrolarına yapılan atamaların ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulacağı da hüküm altına alınmıştır.

Bunun yanı sıra, belediyelerde norm kadroya uygun olarak, kanunla belirlenmiş alanlarda, bazı uzman ve teknik personelin sözleşme ile çalıştırılabileceği ve bu personelin yürütecekleri hizmetler için ihdas edilmiş kadro unvanının gerektirdiği nitelikleri taşımalarının şart olduğu da mevzuatta belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Ayrıca kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen memurların, belediye başkanının talebi, kendilerinin ve kurumlarının muvafakatiyle, belediyelerin birim müdürü ve üstü yönetici kadrolarına geçici olarak görevlendirilebilecekleri de ilgili maddede açıklanmıştır.

Yukarıda bahsedildiği üzere belediyelerde temel anlamda, norm kadroya uygun şekilde; memur, işçi ve sözleşmeli personel istihdamı gerçekleştirilmektedir. Kanun, belediyelerin temel kamu hizmetlerini yapmaktan ziyade bir istihdam yaratma aracı haline dönüşmemesi için söz konusu personele ödenecek toplam yıllık tutara bir sınır getirmiş ve söz konusu sınırın aşılması durumunda yeni personel alımı yapılamayacağını ve eğer buna rağmen personel alınacak olursa ortaya çıkacak kamu zararının belediye başkanından tahsil edileceğini de ayrıca düzenlemiştir.

Yukarıda yer verilen istihdam çeşitlerinin yanı sıra, 696 sayılı KHK ile birlikte belediye şirketleri aracılığı ile belediye hizmetlerinde çalıştırılan ve 02.04.2018 tarihi öncesi dönemde taşeron işçi olarak anılan şirket personeli de bulunmaktadır. Söz konusu şirketlere personel alımı noktasında da yukarıda yer verilen sınıra benzer bir düzenlemenin varlığını da belirtmekte fayda vardır. Bu düzenleme neticesinde belediyelerin, şirket personeli de dahil yıllık toplam personel gideri, ilgili belediyenin gerçekleşen en son yıl bütçe gelirleri toplamının yeniden değerleme oranında artırılması sonucu bulunacak tutarın yüzde kırkını aşamayacaktır.

Ayrıca, tüm belediyelerde 696 sayılı KHK kapsamına girmeyen ve 4734 sayılı Kanun kapsamında çalışmaya devam eden bir grup işçi de bulunmaktadır.

Belediyenin 24 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır. Belediyede istihdam edilen personelin 92'si memur 83'ü işçi ve 14'ü ise sözleşmelidir. Belediyede personel sayısı bir önceki yıla göre artış göstermiştir.

1.3. Mali Yapı:

Belediyenin stratejik plânına ve performans programına uygun olarak belediye başkanı tarafından hazırlanan ve ayrıntılı harcama ve finansman programlarını da içeren bütçe, belediyenin malî yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir kararıdır. Belediye başkanı ve harcama yetkilileri, bütçe dışı harcama yapamayacakları gibi bütçe ödeneklerinin verimli, tutumlu ve yerinde harcanmasından da sorumludur. Belediye başkanları tarafından hazırlanan bütçe tasarıları, görüşleri ile birlikte belediye meclisine sunulması maksadı ile encümene gönderilir ve encümenin sunduğu görüşün ardından mali yılbaşından itibaren belediye meclisi kararı ile yürürlüğe girer.

www.balioglu.net

Belediyeler tarafından hazırlanan bütçe tasarıları, konsolide edilmek ve 5018 sayılı Kanun uyarınca merkezi yönetim bütçe tasarısına eklenmek üzere Çevre ve Şehircilik Bakanlığına gönderilir.

Her yıl bütçesinin kesin hesabı, belediye başkanı tarafından hesap döneminin bitiminden sonra nisan ayı içinde encümene sunulur. Kesin hesap, belediye meclisinin mayıs ayı toplantısında görüşülerek karara bağlanır.

Yukarıda bahsedilen kanuni düzenlemelerin yanı sıra, 27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belediye bütçesine ilişkin ayrıntılı düzenlemeler yapılmıştır. Buna göre, bütçeler temel anlamda; gider ve gelir bölümlerinden oluşur. Gider bütçesi dört bölümden oluşur ve bu bölümler sorumluluğun, faaliyet türlerinin, harcamanın hangi kaynaktan karşılandığının ve faaliyetlerin ekonomik ve mali anlamda çeşitlerinin belirlenmesine hizmet eder. Gelir bütçesi ise kurumların gelirlerinin çeşitlerini gösterir.

Adı geçen Yönetmelik, bütçe denkliğinin sağlanmasında bütçe gelirlerinin esas alınacağını ve gelirlerin giderleri karşılamaması halinde aradaki farkın, ilk olarak giderlerde

indirim yapılması ya da yeni gelir kaynakları bulunması suretiyle giderilmeye çalışılacağını, buna rağmen denklik sağlanamaz ise, borçlanma yoluna gidilebileceğini hüküm altına almıştır.

Ayrıca gerek 5018 sayılı Kanun ve gerekse Yönetmelik hükümleri uyarınca, bütçe gelirleri tahsil edildiği, bütçe giderleri ise ödendiği yılda muhasebeleştirilir. Bu anlamda, bütçe işlemlerinde, nakit esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır.

Yukarıda yer verilen ifadelerden de görüleceği üzere, bütçe, belediyelerin hangi gelir kaynaklarını kullanarak hangi giderleri gerçekleştirmeyi planladığı ve sonuç olarak hangi aşamada olunduğu noktasında bilgi sağlayan bir araçtır. Bu doğrultuda Haliliye Belediyesinin 2018 yılı bütçe gelir ve gider gerçekleşmelerine aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 1: Gider Bütçesine İlişkin Tablo

Gider Türü	2018 Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Harcama	Gerçekleşen Harcama/ Bütçe Tahmini (%)
Personel Giderleri	21.110.000,00	20.244.519,08	95,90
SGK Prim Giderleri	3.440.000,00	3.985.456,44	115,85
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	139.697.750,00	118.312.696,60	84,69
Faiz Giderleri	100.000,00	-	-
Cari Transferler	9.880.000,00	5.981.947,58	60,54
Sermaye Giderleri	10.081.000,00	-	-
Sermaye Transferleri	1.000.000,00	563.326,03	56,33
Borç Verme	200.000,00	-	-
Yedek Ödenek	13.000.000,00	-	-
TOPLAM:	**198.508.750,00**	**149.087.945,73**	**75,10**

Yukarıda yer verilen tablodan da görüleceği üzere, 2018 yılında bütçede öngörülen giderlerin %75,10'u kadarı gerçekleşmiştir. Bütçede öngörülen tahmin ile 2018 yılı gerçekleşen tutarlar arasında kayda değer bir sapma yaşanmıştır.

Tablo 2: Gelir Bütçesine İlişkin Tablo

Gelirin Türü	2018 Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Tahsilat	Gerçekleşen Tahsilat/ Bütçe Tahmini (%)
Vergi Gelirleri	85.960.000,00	22.552.723,51	26,23
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.525.000,00	2.347.080,58	51,86
Alınan Bağış ve Yardımlar	5.468.000,00	724.128,00	13,25
Diğer Gelirler	101.965.750,00	100.096.201,32	98,16
Sermaye Gelirleri	590.000,00	1.898.123,34	321,71
TOPLAM	**198.508.750,00**	**127.618.256,75**	**64,29**

2018 yılında bütçede öngörülen gelirlerin %64,29'u kadarı tahsil edilmiştir. Bütçede öngörülen tahmin ile 2018 yılı gerçekleşen tutarlar arasında büyük bir sapma yaşanmıştır. Gelir ve gider bütçesindeki düşük gerçekleşmeler, bütçe hazırlama sürecinde daha gerçekçi

www.balioglu.net

tahminlerde bulunulması gerektiğini düşündürtmektedir.

Yukarıdaki konulardan ayrı olarak Belediyenin sermaye ortağı olduğu şirketler şunlardır:

- Göbeklitepe Hizmet Sanayi ve Anonim Şirketi
- Haliliye Organizasyon Sanayi ve Dış Ticaret Anonim Şirketi
- Haliliye Belediyesi Personel Anonim Şirketi

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi:

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda, muhasebe hizmeti; gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemi olarak tanımlanmıştır. Yine yasal düzenlemelerde, muhasebe sistemi; mali işlemlerin yürütülmesinde, kaydedilmesinde ve raporlanmasında kullanılan hesap planları, defterler ve muhasebeleştirme süreçlerinin tamamı olarak ifade edilmektedir.

www.balioglu.net

5018 sayılı Kanun'da, kamu hesaplarının standart bir muhasebe sistemi ve genel kabul görmüş muhasebe prensiplerine uygun bir muhasebe düzenine göre oluşturulması ve tüm kaynakların muhasebeleştirilmesi ve raporlanması gerek mali saydamlığın ve gerekse de hesap verme sorumluluğunun sağlanabilmesi için zaruri görülmüştür.

Mezkûr Kanunda muhasebe sisteminin, karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulacağı ve yürütüleceği belirtilmiştir. Ayrıca kamu hesaplarının, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulacağı da hüküm altına alınmıştır.

Belediyelerin de arasında bulunduğu genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenir. Gerek Resmi Gazete'de ve gerekse de Kurul'un internet sayfasında, rapor tarihimiz itibari ile otuz adet standart yayımlanmıştır. Söz konusu standartlar, belediyeler tarafından tutulacak muhasebe kayıtlarının ve hazırlanacak mali tabloların oluşturulmasında yol gösterici özelliği olan ve kayıtlar ile tabloların taşımaları

gereken nitelikleri açıklayan son derece açık metinlerdir. Yine genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince uygulanacak çerçeve hesap planı ile düzenlenecek raporların şekil, süre ve türlerine ilişkin hususlar, Kurul'un belirlediği ve yukarıda bahsi geçen standartlar esas alınarak hazırlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde yer almıştır. Bunun yanı sıra, belediyeler için; muhasebe işlemlerine, hesap planlarına ve işlemlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılacak belgelerin şekil ve türlerine ilişkin düzenlemeler yukarıdaki Yönetmeliğe uygun olarak hazırlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile hayata geçirilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde, belediyelerin muhasebelerinin dönemsellik, belgelendirme, maliyet esası, tarafsızlık, süreklilik ve parayla ölçülme gibi kavramlara göre yürütüleceği hüküm altına alınmıştır. Yine mevzuatta, bir ekonomik değerin yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda bir belgeye dayanmak sureti ile muhasebeleştirileceği belirtilmiştir. Bu bağlamda kamu gelir ve giderlerinin tahakkuk ettirildikleri malî yılın hesaplarında gösterilmesi gerektiğini ve böylece devlet muhasebe sisteminin, tahakkuk esaslı muhasebe sistemine dayandığını söylemek doğru olacaktır. Bunun yanı sıra, "*bütçe gelirleri tahsil edildiği, bütçe giderleri ise ödendiği yılda muhasebeleştirilir*" denilmek sureti ile bütçe ile ilgili muhasebe kayıtlarında nakit esası sisteminin kullanıldığının da belirtilmesi yerinde olacaktır.

www.balioglu.net

Yukarıda genel hatları ile açıklanan belediye muhasebe sisteminin çıktıları, mali raporlardır. Mali raporlar, kamu idaresinin mali durumu, performansı ve nakit akışları hakkında kullanıcılara kapsamlı bilgi sağlamak üzere muhasebe sistemleri üzerinden ortaya çıkartılan ürünlerdir.

Mali raporlama sonucunda kamu idarelerinin; kaynaklarının dağılımı ve kullanımı, faaliyetlerinin nasıl finanse edildiği ve nakit ihtiyacının nasıl karşılandığı, faaliyetlerini finanse edebilme ve sorumlulukları ile taahhütlerini yerine getirebilme yeteneği, mali durumu ve mali durumundaki değişiklikler, kaynaklarını bütçelerine uygun ve yasal şekilde kullanıp kullanmadıkları ve mali işlemlerinde saydam olup olmadıkları hakkında bilgi üretilir.

Mali raporlama kapsamında üretilen mali tabloların, kullanıcıların karşılaştırma yapabilmelerini mümkün kılmak için son üç dönemin verilerini de içermeleri ve herkes tarafından anlaşılmalarını sağlayacak şekilde, açıklamaları ile birlikte hazırlanmaları esastır. Bu çerçevede, belediyeler için mali raporlama sonucunda yıllık dönemler itibarıyla oluşturulması zorunlu olan temel mali tablolar bilanço, faaliyet sonuçları tablosu ve nakit akış tablosu olmak üzere üç adet belirlenmiştir. Bunlardan bilanço ve faaliyet sonuçları tablolarına raporumuz

içinde yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen açıklamalar ışığında hazırlanmış olan ve aşağıda sayılan tablo ve belgeler ile denetim ekibimizce istenen diğer belgeler dikkate alınarak yürütülen ve sonuçlandırılan denetim sonucunda verilen denetim görüşü, kamu idaresinin bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

www.balioglu.net

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki

düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol, idarenin amaçlarına, mevzuata ve belirlenmiş politikalarına uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem, süreç ve iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütününü ifade etmektedir.

İç kontrol sistemi Maliye Bakanlığınca hazırlanan "İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole

İlişkin Usul ve Esaslar"a uygun olarak gerçekleştirilir. Söz konusu usul ve esaslar, iç kontrol ve ön malî kontrol faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin işlem ve süreçleri belirlemiştir. Bunlar idarenin harcama ve malî hizmetler birimleriyle ön malî kontrol ve iç denetimle ilgili iş ve işlemlerdir.

İdare iç kontrol kurmak amacıyla ilgili "Usul ve Esaslar" ve "Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi" doğrultusunda çalışmalar yürütmüş ve iç kontrol standartlarının gerektirdiği koşulları sağlayabilmek için bir eylem planı oluşturmuştur.

Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı 2017 yılında Haliliye Belediyesinde hazırlanmıştır.

2015-2019 Stratejik planında, eylem planıyla ilgili bir çalışma olmayıp, Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı söz konusu stratejik plandan sonra hazırlanmıştır.

İdare bu çerçevede iç kontrol sistemine ilişkin standartlar ve şartları, COSO modeline dayanan "Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi" doğrultusunda hazırlanan eylem planına dayalı olarak yürütmektedir. Bunlar dışında idareye özel standart ve şartlar belirlenmesine gerek görülmemiştir.

www.balioglu.net

İdare eylem planında yer alan eylemlerin çoğunda, yeterli güvence sağlandığı ve bu gerekçeyle yeni bir düzenleme veya uygulamaya gerek duyulmadığı belirtilerek ilgili standartta gerekli koşullarının sağlandığı ifade edilmektedir.

İç kontrol sisteminin, dinamik ve kurulmakla biten bir yapılandırma faaliyeti olmadığı dikkate alındığında özellikle izleme faaliyeti ile standartlara ilişkin koşulların ve bunlara ilişkin risklerin ve risklere ilişkin eylem ve kontrollerin yılda en az bir defa gözden geçirilerek güncellenmesi gereği açıktır.

İdare, gerekli bütün şartlar için eylemler ve kontroller oluşturmuştur. Buna rağmen kontrolün varlığı, bir standart ve koşul için tek başına güvence sağlamamaktadır. Kontroller sırasıyla uygulanmaları ile ve uygulamanın iç kontrolün amaçlarına etkin hizmet edip etmemesine göre güvence sağlayacaklardır.

Kontrol ortamı standardı, personel ve yönetici davranışlarına ilişkin şartlar içerir ve bu standarda ilişkin koşullar için faaliyet ve çıktıların etkinliği değerlendirilerek yeni önlemler alınması gerekmektedir.

Riskler doğası gereği sürekli değişen, farklılaşan ve bu nedenle de yönetilmeleri için dinamik güncelleme ve önlem alınmasını gerektiren faktörlerdir. Diğer yandan idarenin eylem planında yeterli güvence sağlandığı ifade edilmekle birlikte yapılan incelemede iç kontrol faaliyetleri arasında risk değerlendirmesinin gerektiği önemde ele alınmadığı düşünülmektedir. Bu nedenle periyodik güncellemelerde risk değerlendirmesinin yeniden ve öncelikle ele alınması gerektiği düşünülmektedir. Nitekim riskli alanların öncelikle ele alınması İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslarda belirtilen iç kontrol ilkelerinden biridir.

Bilgi ve iletişim standardına ilişkin şartların güvence sağlayabilmesi de sırasıyla kontrollerin varlığı, kontrollerin çalışır olması ve kontrol etkinliği çerçevesinde yeniden değerlendirilmelidir. Nitekim kontrollerin varlığı amacıyla yapılan incelemelerde başta strateji, risk yönetimi, yönetişim, politika ve prosedürler vb. gibi yönetim kontrolleri olmak üzere diğer bilişim sistemleri kontrollerinde eksiklikler bulunduğu göz önüne alınmalıdır.

İzleme başlıklı iç kontrol standardı, iç kontrol sisteminin güçlendirilmesi, güncellenmesi vb. gibi sürdürülebilirliğe ilişkin koşullar içermektedir. İdare yönetici görüşleri, iç ve dış denetim raporlarındaki bulguları, talep ve şikâyetler gibi bilgi kaynaklarını kullanarak eylem ve kontrol faaliyetlerini gözden geçirmeli ve iç kontrol sistemini revize etmelidir.

www.balioglu.net

İşlevsel olarak bağımsız, süreçler ve kontroller hakkında denetim görüşü sağlayacak bir iç denetim biriminin varlığı iç kontrol sisteminin önemli bir parçasıdır. İç denetim birimi idarenin ihtiyaç duyduğu sistem hakkında bilgileri ve güvenceleri sağlayacak bir danışmanlık ve denetim organı durumundadır.

İdarenin bir iç denetim birimi olmadığından iç kontrol sistemini revize ederken iç denetim danışmanlığından yararlanamadığı gibi, Sayıştay raporlarında iç kontrol sistemine ilişkin değerlendirme ve önerileri de dikkate almadığı gözlemlenmektedir.

Bu itibarla iç kontrol sisteminin mevcut haliyle kurulumunun tamamlanmış sayılamayacağı ve henüz amaçlarına uygun şekilde etkinlikle çalışan ve güvence sağlayan bir iç kontrol sisteminin varlığından söz edilemeyeceği değerlendirilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Şanlıurfa Haliliye Belediyesinin 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ile Binalar Hesabında Yer Alan Taşınmazlar İçin Amortisman Ayrılmaması

251 Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ile 252 Binalar Hesabı için amortisman ayrılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 187'nci maddesinin (ç) fıkrasında bir yıldan fazla kullanılabilen ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz kalan maddi duran varlıklar için amortisman ayrılacağı belirtilmiştir. Aynı yönetmeliğin 202 ve 203'üncü maddelerinde ise 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı hakkında açıklamalar yer almaktadır. Yapılan denetim sonucunda Belediyenin Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ile Binalar Hesabındaki varlıkları için amortisman ayrılmadığı, amortisman hesaplarının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Amortismana tabi varlıklar için amortisman ayrılmaması nedeniyle, Bilançoda 257 numaralı Birikmiş Amortismanlar Hesabı eksik, maddi duran varlıkların net değerleri fazla ve Faaliyet Sonuçları Tablosunda da amortisman giderleri eksik görünmektedir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Yıl kapatılırken amortisman ayrımı yapılacağından yıl kapatılırken gerekli düzeltmeler yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye cevabında bulgu doğrultusunda düzeltme işlemlerinin yılsonunda yapılacağı belirtilmiştir. Yapılan hatalı kayıtlar 2018 yılı mali tablolarını etkilemiş, bilançoda 257 numaralı Birikmiş Amortismanlar Hesabının eksik, maddi duran varlıkların net değerlerinin fazla ve faaliyet sonuçları tablosunda da amortisman giderlerinin eksik görünmesine neden olmuştur. Düzeltme işlemlerine ilişkin inceleme müteakip denetim döneminde yapılacaktır.

BULGU 2: Tüketilen Malzemelerin Muhasebe Kayıtlarında Gösterilmemesi Sonucunda Bilançoda İlk Madde ve Malzemeler Hesabının Gerçeği Yansıtmaması

150 İlk Madde ve Malzemeler Hesabında bulunan malzemelerin giderleştirme işlemlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 13'üncü maddesinin birinci fıkrasında; *"Taşınırlar, edinme şekline bakılmaksızın kamu idaresince kullanılmak üzere teslim alındığında giriş;*

tüketime verildiğinde, satıldığında, başka harcama birimlerine devredildiğinde, bağışlandığında veya yardım yapıldığında, çeşitli nedenlerle kullanılamaz hale geldiğinde, hurdaya ayrıldığında veya kaybolma, çalınma, canlı taşınırın ölümü gibi yok olma hallerinde çıkış kaydedilir." düzenlemesi ile Yönetmeliğin 30'uncu maddesinin birinci fıkrasında ise; *"Muhasebe kayıtlarında 150 İlk Madde ve Malzemeler Hesabında izlenen tüketim malzemelerinin çıkışları için düzenlenen Taşınır İşlem Fişleri muhasebe birimine gönderilmez.*

Bunların yerine, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde üç aylık dönemler itibarıyla, diğer idarelerde ise üç ayı geçmemek üzere üst yöneticiler tarafından belirlenen sürede kullanılmış tüketim malzemelerinin taşınır II nci düzey detay kodu bazında düzenlenen onaylı bir listesi, en geç ilgili dönemin son iş günü mesai bitimine kadar muhasebe birimine gönderilir." düzenlemesi yer almaktadır.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 2'nci maddesinin birinci fıkrasında da belirtildiği üzere, genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ilgili Yönetmeliğin kapsamı içerisinde yer almakta olup mevzuat hükümlerini yerine getirmesi gerekmektedir. Bu durumda, üç ayı geçmemek üzere üst yöneticinin belli edeceği sürede kullanılmış tüketim malzemelerinin taşınır II nci düzey detay kodu bazında düzenlenen onaylı bir listesini en geç ilgili dönemin son iş günü mesai bitimine kadar muhasebe birimine göndermelidir.

www.balioglu.net

Ayrıca Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 116'ncı maddesi gereği tüketilmek amacıyla kamu idaresinin ilgili birimlerine verilen veya kullanılan ilk madde ve malzemeler 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına alacak, 630 Giderler Hesabına borç kaydedilmesi gerekir.

Tüketildiği halde kayıtlardan çıkarılmayan stoklar nedeniyle Haliliye Belediyesinin yılsonu bilançosunda 150 İlk Madde ve Malzemeler Hesabının 10.384.116,41 TL gözükürken, ambar kayıtlarında mevcut malzeme değerinin 323.190,78 TL olduğu tespit edilmiştir. Yapılan hatalı uygulama neticesinde Bilançoda 150 İlk Madde ve Malzemeler Hesabı 10.060.925,63 TL fazla, Faaliyet Sonuçları Tablosunda ise 630 Giderler Hesabı aynı tutarda eksik görünmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "150 İlk Madde ve Malzemeler hesabında gerekli düzeltmeler yapılacak olup Madde hükmüne uyulacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye cevabında bulgumuz doğrultusunda düzeltme işlemlerinin yapılacağı belirtilmiştir. Yapılan hatalı kayıtlar 2018 yılı mali tablolarını etkilemiş, Bilançoda 150 İlk Madde ve Malzemeler Hesabının 10.060.925,63 TL fazla, Faaliyet Sonuçları

Tablosunda ise 630 Giderler Hesabının aynı tutarda eksik görünmesine neden olmuştur. Düzeltme işlemlerine ilişkin inceleme müteakip denetim döneminde yapılacaktır.

BULGU 3: Duran Varlıklar İçin Yapılan Harcamaların İlgili Duran Varlık Hesaplarına Kaydedilmesi Yerine Doğrudan Giderleştirilmesi

258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına kaydedilmesi gereken tutarların doğrudan gider yazılmak suretiyle muhasebe kaydının yapıldığı, bu hesabın hiç kullanılmadığı bu nedenle 630 Giderler Hesabının fazla çalıştırıldığı görülmüştür.

258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı'nın niteliğinin açıklandığı Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 204'üncü maddesine göre bu hesap, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için kullanılır. Mezkûr yönetmeliğin 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının niteliğini açıklayan 190'ıncı maddesinde; bu hesabın herhangi bir işin gerçekleşmesini sağlamak veya kolaylaştırmak için, yeraltında veya yerüstünde inşa edilmiş her türlü yol, köprü, baraj, tünel, bölme, sarnıç, iskele, hark ve benzeri yapılar ile bunların eklenti ve bütünleyici parçalarının ve bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir. Hesabın işleyişinin anlatıldığı 191'inci maddede ise bütçeye gider kaydıyla gerçekleştirilip, yapılmakta olan yatırımlar hesabında izlenen yeraltı ve yer üstü düzenlerine ilişkin tutarların yatırımın tamamlanıp geçici kabulün yapılması ile birlikte, bu hesaba borç, 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına alacak kaydedileceği yer almaktadır.

Buna göre maddi duran varlıklar için yapılan harcamaların 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenmesi, bu tutarların işin geçici kabulünün yapıldığı veya fiilen bittiği tarihte ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılması gerekir.

Yapım işlerine ilişkin harcamalarda 258 hesabının 2014 yılından bu yana hiç kullanılmadığı, harcamaların doğrudan giderleştirilmesi nedeniyle belediyenin duran varlıklarının eksik göründüğü anlaşılmıştır. Ayrıca 2018 yılında devam eden yapım işlerine ilişkin ödemelerin de 258 numaralı hesapta takip edilmesi gerekirken 630 Giderler Hesabında giderleştirildiği bu nedenle Faaliyet Sonuçları Tablosunda 630 numaralı hesabın fazla göründüğü tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Yapılan hatalı kayıtlar neticesinde Bilançoda 251 Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabı 14.116.188,54 TL, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı 34.414.243,09 TL eksik; Faaliyet Sonuçları Tablosunda ise 630 Giderler Hesabı 31.350.298,24 TL fazla görünmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Maddi duran varlıklar için yapılan harcamalarımızın 2019 yılı için 258 Yapılmakta olan yatırımlar hesabına işlenilmesine başlanılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye cevabında bulgumuz doğrultusunda düzeltme işlemlerine başlandığını belirtmiştir. Yapılan düzeltme işlemleri 2019 yılı içerisinde gerçekleştiğinden, bahse konu hata 2018 yılı mali tablolarını etkilemiş, Bilançoda 251 Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabının 14.116.188,54 TL, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının 34.414.243,09 TL eksik, Faaliyet Sonuçları Tablosunda ise 630 Giderler Hesabının 31.350.298,24 TL fazla görünmesine neden olunmuştur. Düzeltme işlemlerine ilişkin inceleme müteakip denetim döneminde yapılacaktır.

BULGU 4: Belediyenin Ortağı Olduğu Şirketlerdeki Kayıtlı Sermaye Tutarları ile Bilançodaki Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Tutarının Uyuşmaması

www.balioglu.net

Bilançoda "241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler" hesabının doğruyu yansıtmadığı anlaşılmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin *"241 Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabı"* başlıklı 181'inci maddesine göre, bu hesabın mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ile bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zarar ile bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin 182'nci maddesinde ''*Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabına ilişkin işlemler aşağıda gösterilmiştir. a) Mal ve hizmet üreten kuruluşlara gerek nominal sermaye ve gerekse ayni sermaye transferi şeklindeki iştirakler gerçeğe uygun değerleri ile bu hesaba kaydedilir. Sermayesine iştirak edilen mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakdi veya ayni sermaye şeklindeki katılımlardan bu hesapta kayıtlı tutarların ilgili mal ve hizmet üreten kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekir…''* denilmiştir. 241 nolu hesabın işleyişi ise adı geçen Yönetmelik'in 183'üncü maddesinde açıklanmıştır.

Haliliye Belediyesi 2018 yılı dönem sonu bilançosunda "241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler" hesabında 20.036.500,00 TL tutarında bakiye olduğu görülmüştür. Söz konusu hesap ile ilgili Bilanço, Mizan, Yevmiye Defteri, Büyük Defter ile ortak olunan şirketlere ilişkin Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi esas alınarak yapılan incelemede ise, Belediyenin ortağı olduğu şirketlerdeki sermaye tutarı toplam 22.050.000,00 TL olarak hesaplanmıştır.

Yapılan hatalı işlem neticesinde Bilançoda 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı 2.013.500 TL eksik görünmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "241 Mal ve Hizmet üreten Kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabında Gerekli düzeltmeler yapılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye tarafından gerekli düzeltmelerin yapıldığı belirtilmiş fakat herhangi bir kanıtlayıcı belge gönderilmemiştir. Bulgu konusu hata 2018 yılı Bilançosunu etkilemiş, 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının 2.013.500 TL eksik görünmesine neden olmuştur. Düzeltme işlemlerine ilişkin inceleme müteakip denetim döneminde yapılacaktır.

www.balioglu.net

BULGU 5: Belediyeye Yapılan ve Belediye Tarafından Kamu Kurumlarına Yapılan Taşınmaz Tahsislerinin Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmemesi

Yapılan incelemeler neticesinde Haliliye Belediyesi'ne tahsisi yapılan 10 adet taşınmazın muhasebe kayıtlarında izlenmediği tespit edilmiştir.

Belediyeye tahsis edilen söz konusu taşınmazların toplam kayıtlı değeri 15.228.358,48 TL olup 2018 yılı mali tablolarında söz konusu tahsislere ilişkin bir kayıt yer almamaktadır.

2018 Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında, Belediyenin tahsis ettiği taşınmazlar için Yönetmelik gereği yapacağı kayıtlarda kullanacağı hesaplar; 250.02, 251.02 ve 252.02 Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar Hesapları, 500.11 Tahsis Edilen Taşınmazlar Hesabı ve 500.13 Tahsis Edilen Taşınmazlar İçin Ayrılmış Amortisman Tutarları Hesabı olarak yer almaktadır. Tahsisli olarak kullandığı taşınmazlar için ise 250.03, 251.03 ve 252.03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar Hesapları ile 500.12 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar hesabının kullanılacağı belirtilmiştir.

Mahalli idareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Hesabın niteliği" başlıklı 188'inci maddesinde "*Arazi ve arsalar hesabı, kamu idarelerinin her türlü arazi ve arsaları ile*

bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır." denmiş, 189'uncu maddesinde ise 250 Arazi ve Arsalar Hesabının işleyişiyle ilgili olarak "*Tahsise konu edilen arazi ve arsalar tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500 Net Değer Hesabına alacak kaydedilir."* hükmü yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükmü gereği Belediyeye tahsisi yapılan taşınmazların muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden Arazi ve Arsalar hesabı borç ve Net Değer hesabına alacak kaydedilmesi gerekirken, mevzuat hükümlerinin yerine getirilmemesi ve kaydın yapılmaması nedeniyle tahsis alınan taşınmazların mali tablolarda takibi yapılamamaktadır.

Öte yandan, Haliliye Belediyesi tarafından kamu kurumlarına yapılan 2 adet taşınmaz tahsisinin de muhasebe kayıtlarında izlenmediği tespit edilmiştir.

Taşınmazların toplam kayıtlı değerinin 198.002,60 TL olduğu görülmüştür.

Mahalli idareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 252 Binalar Hesabı Hesabın Niteliği başlıklı 192'nci maddesinde, "*Binalar hesabı, eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır."* hükmü ile Hesabın İşleyişi başlıklı 252 Binalar Hesabının borç ve alacak kaydına ilişkin 193' üncü maddesinde "*Tahsise konu edilen binalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500 Net Değer Hesabına borç kaydedilir. Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı 500 Net Değer Hesabına alacak, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilir*." hükmü yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükmü gereği belediyenin tahsis ettiği taşınmazları, muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden Binalar Hesabına alacak ve Net Değer hesabına borç, ayrılmış amortisman tutarının da Net Değer Hesabına Alacak, Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilmesi gerekirken, mevzuat hükümlerinin yerine getirilmemesi ve kaydın yapılmaması nedeniyle tahsise konu olan taşınmazların mali tablolarda takibi yapılamamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Gerekli düzeltmeler yapılmış olup uygulamaya devam edilecektir." denilmektedir.

www.balioglu.net

Sonuç olarak Belediye tarafından gerekli düzeltmelerin yapıldığı belirtilmiş fakat herhangi bir kanıtlayıcı belge gönderilmemiştir. Bulgu konusu hata 2018 yılı Bilançosunu etkilemiş olup, 25 Maddi Duran Varlıklar hesap grubunda belediyenin başka kurumlara tahsisli olarak kullandırdığı rayiç değeri 198.002,60 TL olan 2 adet taşınmaz ile belediyenin tahsisli olarak kullandığı rayiç değeri 15.228.358,48 TL olan 10 adet taşınmaz görünmemektedir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Gider Taahhütleri Hesabının Kullanılmaması

Belediye tarafından düzenlenen mal, hizmet ve yapım işleri nedeniyle taahhüt edilen sözleşme tutarlarının 920 Gider Taahhütleri Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 449'uncu maddesi taahhüt hesaplarının ne zaman ve ne şekilde kullanılacağını düzenlemiştir. Yönetmeliğin 451'inci maddesinde ise 920 Gider Taahhütleri Hesabının işleyişi açıklanmıştır. Buna göre; girişilen taahhüt tutarları ile bunlara ilave edilen her türlü taahhüt artışı 920 Gider Taahhütleri Hesabına borç, 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabına alacak kaydedilir.

www.balioglu.net

2018 yılında, mal, hizmet ve yapım işleri nedeniyle taahhüt edilen sözleşme tutarları toplamının 19.098.491,15 TL olduğu, 8.572.665,01 TL ödemede bulunulduğu ancak 920 Gider Taahhütleri ve 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesaplarına herhangi bir kayıt yapılmadığı tespit edilmiştir. Girişilen taahhütlerin muhasebe kayıtlarında tutulması, idarelerin yılı içinde taahhüt ettiği ödemelere karşılık o tutarda ödeneğin bulunması ve bu ödeneğin başka bir işe kullanılmayarak saklanması açısından önemlidir. Bu nedenle Kurum tarafından girişilen taahhütlerin 920 ve 921 numaralı hesaplarda izlenmesi gerekmektedir.

Gerekli kayıtların yapılmaması sonucunda, Bilanço dipnotlarında 920 Gider Taahhütleri Hesabı ve 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabında yer alması gereken 10.586.253,94 TL görünmemektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Kurumumuzca girişilen taahhütler için 920 ve 921 numaralı hesaplar kullanılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye cevabında bulgumuz doğrultusunda düzeltme işlemlerinin yapılacağı belirtilmiştir. Yapılan hatalı kayıtlar 2018 yılı Bilançosunu etkilemiş, Bilanço dipnotlarında 920 Gider Taahhütleri Hesabı ve 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabında yer

alması gereken 10.586.253,94 TL'nin görünmemesine neden olmuştur. Düzeltme işlemleri müteakip denetim döneminde izlenecektir.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Alınan Geçici ve Kesin Teminat Mektuplarının Nazım Hesaplarda İzlenmemesi

Teminat mektuplarının muhasebeleştirilmesinde 910 ve 911 numaralı nazım hesapların kullanılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 910 Teminat Mektupları Hesabının niteliğine ilişkin 395'inci maddesinde; bu hesabın, muhasebe birimlerine teminat ve depozito olarak teslim edilen teminat ve garanti mektupları ile şahsi ve garantiye ilişkin belgeler ve bunlardan ilgililerine geri verilenler veya paraya çevrilenlerin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiş; 396'ncı maddesinde hesaba ilişkin işlemlere ve 397'nci maddesinde ise, hesabın işleyişine ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir. 910 nolu hesabın karşılık hesabı olarak kullanılan 911 Teminat Mektupları Emanetleri Hesabının niteliği ve işleyişi ise devam eden 398'inci ve 399'uncu maddelerde açıklanmıştır.

Yapılan incelemelerde Belediyece alınan 9.063.960 TL değerindeki teminat mektuplarının 910 ve 911 numaralı nazım hesaplara kaydedilmesi gerekirken, gerekli kayıtların yapılmadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle 910 ve 911 numaralı hesaplarda yer alması gereken 9.063.960 TL Bilanço dipnotlarında görünmemektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Teminat mektuplarının muhasebeleştirilmesinde 910 ve 911 numaralı nazım hesapları 2019 yılında kullanılmaya başlanılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak bulgu konusu edilen hususlara iştirak edildiği ve gerekli düzeltmelerin yapılacağı belirtilmiş olup, konu takip eden denetim döneminde izlenecektir.

BULGU 2: Gelirlerin Büyük Kısmının Doğdukları Anda Değil Tahsil Edildikten Sonra Tahakkuk Ettirilmesi Sonucunda Belediyenin Mali Tablolarında Faaliyet Alacakları ile Gelirlerin Tam Olarak Gösterilmemesi

Gelirlerin büyük kısmı doğduklarında tahakkuk ettirilmemekte, tahsil edilen tutar kadar ay sonlarında tahakkuk kaydı yapılmaktadır. Bu nedenle de 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı

www.balioglu.net

belediyenin tahakkuk etmiş alacaklarını doğru şekilde yansıtmamaktadır.

120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı, mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen ve bir yıl içerisinde tahsili öngörülen faaliyet alacaklarının izlenmesi için kullanılmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 83'üncü maddesi uyarınca ilgili servislerce tahakkuk bordroları ya da tahakkuk fişleri ile muhasebe birimine bildirilen gelirlerden alacak tahakkukları düzenlenecek muhasebe işlem fişiyle ilgili hesaplara alınarak tahakkuk kaydı yapılır. Faaliyet dönemi içinde tahsili gereken tutarlar 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabında, içinde bulunulan dönemi takip eden dönemlerde tahsili gereken tutarlar ise 220 Gelirlerden Alacaklar Hesabında izlenir.

İdarede mizan ve yevmiyelerinin incelenmesi sonucunda, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabının önce borcuna kayıt yapılarak gelir tahakkukları tutarının muhasebeleştirilmesi, daha sonra hesabın alacağından tahsil edilen tutarların düşülmesi gerekirken, önce tahsilâtlar kaydedilip daha sonra tahsilat toplamı kadar tahakkuk kaydı ay sonlarında toplu olarak yapılmıştır.

www.balioglu.net

Genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri gereği tahakkuk ettirilen her türlü gelir tutarının, tahsil edilip edilmediğine bakılmaksızın 600 Gelirler Hesabına alacak ve 120/220 Gelirlerden Alacaklar Hesabına borç olarak kaydedilmesi gerekmektedir. 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına, tahsilat gerçekleşmeden tahakkuk kaydı yapılmadığı için, Belediyenin tahakkuk etmiş toplam alacağının gelir türleri itibariyle ne kadar olduğu bilinememektedir.

Etkin bir alacak yönetim yapısının kurulabilmesi için kurumun tahakkuk etmiş tüm alacaklarını vade yapısına göre ilgili hesaplarda izlemesi, tahsilat, takip, terkin, tecil gibi işlemlerini de muhasebeleştirdiği toplam tutar üzerinden yapması gerekmektedir. 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına yapılan kayıtların tahakkuk esasına aykırı bir şekilde gerçekleştirilmesi bu hesap grubundaki ilgili diğer hesapların da (121-122-220) doğruluğu ve güvenilirliğini etkilemektedir. Belediye gelirleri olarak tahakkuk ettirilen faaliyet alacaklarının, tahakkuk esaslı muhasebe ilkelerine uygun bir biçimde, önce tahakkuk daha sonra tahsilât kaydı yapılarak ilgili hesaplarda muhasebeleştirilmesi sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Belediye gelirleri olarak tahakkuk ettirilen faaliyet alacaklarının, tahakkuk esaslı muhasebe ilkelerine uygun bir şekilde önce tahakkuk daha sonrasında tahsilat kaydı yapılarak ilgili hesaplarda muhasebeleştirilmesine başlanılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak bulgu konusu edilen hususlara iştirak edildiği ve gerekli düzeltmelerin yapılacağı belirtilmiş olup, konu takip eden denetim döneminde izlenecektir.

BULGU 3: Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

2018 yılı içinde elde edilen mevduat faiz gelirleri gelir vergisi stopajı düşüldükten sonra netleştirilerek 600.05.01.09.03 hesabında muhasebeleştirilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin "Gayrisafilik ilkesi" başlıklı 39'uncu maddesinde; "*Gelir ve giderler, herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça netleştirilmeden kaydedilir*" denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin "Faaliyet Sonuçları Tablosu İlkesi" başlıklı 6'ncı maddesinin a fıkrasında, "*Kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir ve gider işlemleri, tahakkuk esasına dayalı olarak gelir ve gider hesaplarında izlenir. Gelir ve gider hesapları, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri gereği tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin kaydına mahsustur*" hükmü yer almaktadır.

www.balioglu.net

Buna göre, tahakkuk eden faiz gelirlerinin stopaj kesintisi yapılmadan önceki brüt tutar üzerinden 600 Gelirler Hesabında, buna ilişkin olarak stopaj yapılan vergi ve benzeri giderlerin de 630 Giderler Hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. 2018 yılında kurum 5.213.884,72 TL brüt faiz geliri elde etmiş, bu tutardan 613.641,46 TL vergi ve benzeri kesintiler yapılmıştır. Kesintiler sonrasında kalan net tutar 4.600.243,26 TL'dir. Bunun muhasebeleştirilmesi 5.213.884,72 TL Gelirlere, 613.641,46 TL'si Giderlere, 4.600.243,26 TL Banka Hesaplarına alınması şeklinde olmalıydı. Yapılan uygulamada gelir tutarı bankaya yatan net tutar kadar gösterilmiş, yapılan kesinti hesaplara yansıtılmamıştır.

Yapılan yanlış uygulama sonucunda Faaliyet Sonuçları Tablosunda 600 hesap kodunda izlenen mevduat faiz geliri hesabı ile 630 hesap kodunda izlenen vergi ödemeleri ve benzeri giderler hesabı 613.641,46 TL eksik görünmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Gerekli düzeltmeler yapılmış olup uygulamaya devam edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Belediye tarafından gerekli düzeltmelerin yapıldığı belirtilmiş fakat herhangi bir kanıtlayıcı belge gönderilmemiştir. Konu takip eden denetim döneminde izlenecektir.

BULGU 4: Sosyal denge sözleşmesine mevzuata aykırı hükümler konulması

Belediye ile Sendika arasında akdedilen Sosyal denge sözleşmesinde mevzuata aykırı hükümlerin yer aldığı tespit edilmiştir.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun sosyal denge sözleşmesini düzenleyen 32'nci maddesinin birinci fıkrasında; *"27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 15 inci maddesi hükümleri çerçevesinde sosyal denge tazminatının ödenmesine belediyelerde belediye başkanının teklifi üzerine belediye meclisince, il özel idaresinde valinin teklifi üzerine il genel meclisince karar verilmesi halinde, sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek üzere ilgili mahalli idarede en çok üyeye sahip sendikanın genel başkanı veya sendika yönetim kurulu tarafından yetkilendirilecek bir temsilcisi ile belediyelerde belediye başkanı, il özel idaresinde vali arasında toplu sözleşme sürecinin tamamlanmasını izleyen üç ay içerisinde sözleşme yapılabilir. Bu sözleşme bu Kanunun uygulanması bakımından toplu sözleşme sayılmaz ve bu kapsamda Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurulamaz"* düzenlemesi yer almaktadır. Bu hüküm doğrultusunda imzalanacak sözleşmede tarafların sadece "sözleşme döneminde verilecek sosyal denge tazminatı tutarını belirlemek" yetkisi mevcut olup sosyal denge sözleşmelerine bunun dışında hüküm koymaları mümkün değildir.

www.balioglu.net

İdare ile yetkili sendika arasında imzalanan sosyal denge sözleşmesinin 13'üncü maddesinde; *"İşyerinde çalışan üyelerimizin işyerine gidiş dönüşlerinin sağlıklı yapılabilmesi için toplu taşıma araçlarından yararlanmaları için İşveren tarafından kart veya bilet verilir."* düzenlemesi yapılmıştır. Bu düzenlemelerin sosyal denge ödenmesiyle ilgisi olmadığı gibi, bu hükümlerin 4688 sayılı Kanunla da ilgisi bulunmamaktadır. 4688 sayılı Kanun'a aykırı hükümler sosyal denge sözleşmesinde yer almamalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Belediye Meclisinin 10.03.2016 tarih ve 151 sayılı Meclis Kararına dayanılarak verilmektedir. Bundan böyle 4688 sayılı Kanuna göre hareket edileceği hususunda gerekli tedbirler alınacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak bulgu konusu edilen hususlara iştirak edildiği ve gerekli düzeltmelerin yapılacağı belirtilmiş olup, konu takip eden denetim döneminde izlenecektir.

BULGU 5: İdarenin Bazı Taşınmazlarının Bedelsiz Kullandırılması

Şanlıurfa Haliliye Belediyesinin 2018 yılı hesabının incelenmesi neticesinde Belediyeye

ait iş merkezinde belediyenin bazı taşınmazlarının işgal edildiği, tahliye ettirilmediği buna ilaveten geçmişe dönük olarak kiraya tekabül eden ecrimisil bedeli dahi alınmadığı tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesinde 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 75'inci maddesi hükümlerinin belediye taşınmazları hakkında da uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Ecrimisil ve tahliye" başlıklı 75'inci maddesinde; devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz malların gerçek ve tüzelkişilerce işgali üzerine, fuzuli şagilden ecrimisil isteneceği ayrıca işgal edilen taşınmaz malın, idarenin talebi üzerine, bulunduğu yer mülkiye amirince en geç 15 gün içinde tahliye ettirilerek idareye teslim edileceği belirtilmiştir.

Buna göre ecrimisil kamuya ait taşınmaz malların işgali ve bu işgalin tespiti sonucunda önceki kullanıma dair bir tazminattır. Yukarıdaki maddede belirtildiği üzere işgal edilen taşınmaz mal için mülki amirine talepte bulunulması ve mülki amirince söz konusu taşınmazın 15 gün içinde tahliye ettirilmesi esastır. Ayrıca işgalcinin tahliye ettirilmemesi ve ecrimisil bedelinin kira ödemesi gibi ileriye yönelik devam ettirilmesi, 2886 sayılı Kanun'un taşınmaz kiralamalarında ihale yoluna gidilmesi gerektiğini ifade eden amir hükümlerine aykırı olacaktır.

www.balioglu.net

Bu sebeple işgali tespit edilen taşınmazların tahliye ettirilmesi, belediyeye ait bu taşınmazların ihale yoluyla kiraya verilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak işgallerin tespit edilerek tahliye yoluna gidilmesi, taşınmazı işgal edenlerden 5 yıl geriye kadar ecrimisil bedeli alınması ve taşınmazların 2886 sayılı Kanun'a göre ihaleyle kiraya verilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "İdarenin bazı taşınmazlarının bedelsiz kullandırılması ile ilgili olarak Başkanlık Makamından ecri misil kıymet takdir komisyonu kurulmuş olup program dahilinde 5 yıllık süre içerisinde işlemler yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak bulgu konusu edilen hususlara iştirak edildiği ve gerekli düzeltmelerin yapılacağı belirtilmiş olup, konu takip eden denetim döneminde izlenecektir.

BULGU 6: Otopark Bedellerine İlişkin Gelirlerin Büyükşehir Belediyesine Gönderilmemesi

Muhasebe kayıtları ve mali tablolarının incelenmesi neticesinde, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 37'nci ve 44'üncü maddelerine dayanılarak hazırlanan Otopark Yönetmeliği gereği tahsil edilen otopark bedellerinin Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesine gönderilmediği tespit edilmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun **"**Belediyeler Arası Hizmet İlişkileri ve Koordinasyon" başlıklı 27'nci maddesinin son paragrafında; *"İmar mevzuatı uyarınca belediyelerin otoparkla ilgili olarak elde ettikleri gelirler tahsil tarihinden itibaren kırk beş gün içinde büyükşehir belediyesine aktarılır. Büyükşehir belediyeleri bu geliri tasdikli plan ve beş yıllık imar programına göre hazırlanan kamulaştırma projesi karşılığında otopark tesisi için gerekli arsa alımları ile bölge ve genel otoparkların inşasında kullanır. Bu gelirler bu fıkrada belirtilen amaç dışında kullanılamaz."*

Hükmü yer almaktadır.

www.balioglu.net

Bu hüküm gereği ilçe belediyelerinin otoparkları ile ilgili olarak tahsil ettikleri paraları 45 gün içinde büyükşehir belediyesine aktarması gerekmektedir.

Ancak; belediye tarafından ilgili yılında tahsil edilen 266.816,00 TL tutarındaki otopark bedeli, bu amaçla büyükşehir belediyesinde açılan otopark hesabına aktarılmamıştır.

Anılan mevzuat hükümleri dikkate alınarak, otopark bedellerine ilişkin işlemlerin söz konusu mevzuat hükümlerine göre yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Madde hükmüne uyulacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak bulgu konusu edilen hususlara iştirak edildiği ve gerekli düzeltmelerin yapılacağı belirtilmiş olup, konu takip eden denetim döneminde izlenecektir.

BULGU 7: Sosyal Denge Ödemelerinden 4688 sayılı Kanun ve Toplu Sözleşmeye Aykırı Olarak Sözleşme Aidatı Kesilmesi

Memurlara 4688 sayılı Kanun çerçevesinde verilen sosyal denge ödemelerinden Kanun ve Toplu Sözleşmeye aykırı olarak sözleşme aidatı kesildiği görülmüştür.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nda 04.04.2012 tarih ve 6289 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla değişiklikler yapılmış ve bu değişikliklerle kamu görevlileri sendikalarına toplu sözleşme hakkı tanınmış, yerel yönetim hizmetleri kolunda da ayrıca sosyal denge tazminatının belirlenmesine yönelik sözleşme yapılabileceği ifade edilmiştir. Bu bağlamda 4688 sayılı Kanun'un 32'nci maddesinde sosyal denge sözleşmesinin yapılma usulü ve şekli belirlenmiş olup bu maddede dayanışma aidatına ilişkin bir düzenlemeye yer verilmemiştir. Kanun'un 28'inci maddesinin ikinci fıkrasında da, toplu sözleşme ikramiyesi hariç olmak üzere toplu sözleşme hükümlerinin uygulanmasında sendika üyesi olan ve sendika üyesi olmayan kamu görevlileri arasında ayrım yapılamayacağı öngörülmüştür.

Yine Kanun'un "Gelirler" başlıklı 24'üncü maddesinde sendika gelirleri arasında üyelerin ödeyecekleri üyelik ödentileri sayılmış, 25'inci maddesinin üçüncü fıkrasında, sendika tüzüğüne, üyelik ödentisi dışında her ne ad altında olursa olsun, üyelerden başka bir kesinti yapılmasını öngören hükümler konulamayacağı kuralına yer verilmiştir.

www.balioglu.net

Haliliye Belediyesi ile BEM-BİR-SEN Arasında Akdedilen (01.01.2018-31.03.2019) Dönemine Ait Sosyal Denge Sözleşmesinin "Sözleşmeden Yararlanma Koşulları" başlıklı 5'inci maddesinde:

"*Bu sosyal denge sözleşmesinden 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi BEM-BİRSEN üyeleri memurlar faydalanır. Ancak BEM-BİR-SEN' e üye olmayan çalışanların bu Sözleşmeden yararlanması için BEM-BİR-SEN' e Sözleşme Aidatı ödemeyi kabul ve taahhüt ettiklerine dair dilekçeyi idareye vermeleri ile mümkündür.*

...

Sosyal Denge Sözleşmesinin imzalandığı tarihte her ne sebeple olursa olsun BEM-BİR-SEN' e Üye olmayanların, sonradan işe başlayıp da üye olmayanların Sosyal Denge Sözleşmesinden yararlanabilmeleri, taraf sendika BEM-BİR-SEN' e Madde 6'da gösterilen orunlarda Sözleşme aidatı ödemeleri şartına bağlıdır. Sözleşme aidatı Sosyal Denge Sözleşmesi ödeneğinden tevkif usulü ile kesilir."

"Sözleşme Aidatları" başlıklı 6'ncı maddesinde ise:

"*a) işveren, sözleşme aidatı olarak Bem Bir Sen üyesi çalışanlardan her ay 20 tl, diğer sendikalara üye olan çalışanlarda üyelerimizin 2 katı kadar, sendika üyesi olamayan*

çalışanlardan (Belediye Başkan Yardımcısı, Hukuk Müşaviri ve Avukatlar 4688 Sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanununun 15. Maddesine göre üye olamadıklarından 25 TL oranında) hiçbir sendikaya üye olmayan çalışan memurlarda ise üye olan memurların 2 katı kadar kesinti yapılır. İşveren, sözleşme aidatının düzenli olarak takip edilmesini ve yürütülmesini sağlar. Kesinti tarihini izleyen 15 (on beş) işgünü zarfında sendikanın bildirdiği banka hesap numarasına aktarılmasını temin eder."

Denilmektedir.

Belediye, Bem-Bir-Sen üyesi çalışanlardan sendika aidatı (16,99 TL) dışında sosyal denge sözleşmesine kanuni dayanağı olmaksızın konulan hüküm gereği sosyal denge sözleşmesi aidatı da (20,00 TL) almakta ve ilgili sendikaya göndermektedir. Bem-Bir-Sen üyesi olmayan çalışanlardan ise sosyal denge sözleşmesi aidatının iki katı (40,00 TL) tahsil edilmektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile toplu sözleşme hükümleri değerlendirildiğinde; Bem-Bir-Sen üyesi olan çalışanlardan sendika aidatı dışında veya üzerinde aidat alınmaması gerekmektedir. Bem-Bir-Sen üyesi olmayan çalışanlardan ise Toplu Sözleşme hükümlerine göre sendikaya üye olan memurların ödediği sendika aidatının iki katına kadar (16,99 TL x 2= 33,98 TL) aidat alınabileceği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

Sonuç olarak Bem-Bir-Sen üyesi olan çalışanlardan 20 TL, üye olmayanlardan 6,02 TL fazla aidat alınmış olmaktadır. Fazla kesilen tutarların çalışanlara iade edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "5 Ağustos 2107 tarih ve 30165 sayılı resmi gazetede yayımlanan Kamu Görevlilerinin geneline ve hizmet kollarına yönelik mali ve sosyal haklara ilişkin 2018 ve 2019 yıllarını kapsayan 4.dönem toplu sözleşme metni 4. bölümünde yer alan yerel yönetim hizmet koluna ilişkin 1. maddesinin 2.fıkrasında belirtilen ”Sosyal Denge Sözleşmesi imzalayan sendikanın üyesi olmayan Kamu görevlilerinden aynı ünvanlı personelden alınacak aidatın iki katına kadar taraf sendika Sosyal Denge Sözleşmesi aidatı alabilir” hükmü amir bulunduğundan kesinti yapılmıştır.. aynı zamanda Haliliye Belediyesi ile BEM BİR SEN arasında 01.01.2018-31.03.2019 imzalanan sosyal Denge Sözleşmesinin 6.maddesinde belirtilen şartlara uygun olarak sözleşme aidatı kesilmiştir." denilmektedir.

Sonuç olarak 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununun “Gelirler” başlıklı 24’üncü maddesinde sendika gelirleri arasında üyelerin ödeyecekleri üyelik ödentileri sayılmış, 25’inci maddesinin üçüncü fıkrasında, sendika tüzüğüne, üyelik ödentisi

dışında her ne ad altında olursa olsun, üyelerden başka bir kesinti yapılmasını öngören hükümler konulamayacağı belirtilmiştir.

5 Ağustos 2107 tarih ve 30165 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2018 ve 2019 Yıllarını Kapsayan 4. Dönem Toplu Sözleşme"nin 4'üncü bölümünde yer alan "Yerel Yönetim Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşme"nin 1'inci maddesinin 2'nci fıkrasında: ”Sosyal Denge Sözleşmesi imzalayan sendikanın üyesi olmayan kamu görevlilerinden aynı ünvanlı personelden alınacak aidatın iki katına kadar taraf sendika Sosyal Denge Sözleşmesi aidatı alabilir. Bu aidatı ödeyen kamu görevlileri söz konusu sözleşmeden aynı usul ve esaslar dahilinde yararlanır.” denilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir. Sendikalar üyelerinden üyelik aidatı dışında her ne ad altında olursa olsun başka bir kesinti yapamazlar. Dolayısıyla sendika üyesi olan kamu görevlilerinden sosyal denge sözleşmesine konulan bir hükümle ayrıca bir sosyal denge sözleşmesi aidatı alınamaz. "Yerel Yönetim Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşme"de yer alan maddede, sendika üyesi olmayan ve haliyle herhangi bir sendika aidatı kesintisi yapılmayan kamu personeline aynı ünvanlı sendika üyesi personelden alınan aidatın 2 (iki) katına kadar Sosyal Denge Sözleşmesi aidatı kesilerek ilgili sendikaya gönderilmesine yetki vermektedir. Bu maddeden; sendika üyesi personelden 1 (bir) kat, sendika üyesi personelden 2 (iki) kat Sosyal Denge Sözleşmesi Aidatı kesileceği anlamı çıkarılamaz.

Yapılan hatalı uygulama neticesinde Bem-Bir-Sen üyesi olan çalışanlardan 20 TL, üye olmayanlardan 6,02 TL fazla aidat alınmış olmaktadır. Fazla kesilen tutarların çalışanlara iade edilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

www.balioglu.net

9. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

2018 YILI BİLANÇOSU

	AKTİF	2016 Yılı	2017 Yılı	2018 Cari Yıl
1	DÖNEN VARLIKLAR	76.520.145,46	98.763.407,61	88.896.853,10
10	Hazır Değerler	44.786.462,69	53.449.569,23	29.883.452,81
100	Kasa Hesabi	26.218,19	60.282,22	,00
102	Banka Hesabi	43.226.518,79	52.273.640,10	28.498.291,88
103	Verilen Çekler Ve Gönderme Emirleri Hesabi (-)	,00	,00	,00
108	Diğer Hazir Değerler Hesabi	,00	,00	,00
109	Banka Kredi Kartlarindan Alacaklar Hesabi	1.533.725,71	1.115.646,91	1.385.160,93
11	Menkul Kiymetler ve Varliklar	,00	,00	,00
12	FAALİYET ALACAKLARI	31.113.351,37	40.125.979,38	48.174.965,60
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabi	,00	,00	14.815.302,08
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabi	29.329.092,59	37.621.917,10	30.677.251,24
122	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabi	363.095,00	363.095,00	363.095,00
126	Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabi	600,00	600,00	600,00
127	Diğer Faaliyet Alacaklari Hesabi	1.420.563,75	2.140.367,28	2.318.717,28
13	Kurum Alacaklari	,00	,00	,00
14	Diger Alacaklar	40,85	6,00	6,00
140	Kişilerden Alacaklar Hesabi	40,85	6,00	6,00
15	Stoklar	256.988,34	4.757.540,51	10.384.116,41
150	İlk Madde Ve Malzeme Hesabi	256.988,34	4.757.540,51	10.384.116,41
16	ON ODEMELER	216.478,01	283.488,29	307.488,09
160	İş Avans Ve Kredileri Hesabi	,00	,00	,00
161	Personel Avanslari Hesabi	216.478,01	,00	,00
162	Bütçe Dişi Avans Ve Krediler Hesabi	,00	283.488,29	307.488,08
18	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLAR	,00	,00	,00
19	Diger Donen Varliklar	146.824,20	146.824,20	146.824,20
190	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabi	146.824,20	146.824,20	146.824,20
2	DURAN VARLIKLAR	30.659.007,07	38.770.462,37	41.344.595,30
21	Menkul Varliklar	,00	,00	,00
22	FAALİYET ALACAKLARI	25.988,13	25.988,13	25.988,13
223	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabi	25.988,13	25.988,13	25.988,13
23	KURUM ALACAKLARI	,00	,00	,00
24	MALİ DURAN VARLIKLAR	17.400.904,49	25.006.351,26	27.080.375,90
240	Mali Kuruluşlara Yatirilan Sermayeler Hesabi	3.450.904,49	5.106.351,26	7.043.875,90
241	Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatirilan Sermaye	13.950.000,00	19.900.000,00	20.036.500,00
25	MADDİ DURAN VARLIKLAR	13.232.114,45	13.738.122,98	14.238.231,27
250	Arazi Ve Arsalar Hesabi	472.535,98	643.495,48	643.495,48
251	Yeralti Ve Yerüstü Düzenleri Hesabi	20.237,00	20.237,00	20.237,00
252	Binalar Hesabi	9.256.281,14	9.256.281,14	9.256.281,14
253	Tesis, Makine Ve Cihazlar Hesabi	493.295,02	628.395,03	917.166,73
254	Taşitlar Hesabi	2.042.887,00	2.164.855,34	2.183.145,34
255	Demirbaşlar Hesabi	1.000.506,23	1.589.231,73	2.124.400,23
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabi (-)	-856.315,03	-1.367.059,85	-1.709.181,76
258	Yapilmakta Olan Yatirimlar Hesabi	802.687,11	802.687,11	802.687,11
26	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	,00	,00	,00
260	Haklar Hesabi	177.000,00	177.000,00	177.000,00
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabi (-)	-177.000,00	-177.000,00	-177.000,00
28	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	,00	,00	,00
29	DİGER DURAN VARLIKLAR	,00	,00	,00
AKTİF TOPLAMI :		**107.179.152,53**	**137.533.869,98**	**130.241.448,40**

	PASİF	2016 Yılı	2017 Yılı	2018 Cari Yıl
3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	7.630.108,40	15.428.122,41	15.034.321,96
30	KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	,00	,00	,00
31	KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR	,00	,00	,00
32	FAALİYET BORÇLARI	80.561,35	80.561,35	80.561,35
320	Bütçe Emanetleri Hesabi	1.939,35	1.939,35	1.939,35
322	Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabi	78.622,00	78.622,00	78.622,00
33	EMANET YABANCI KAYNAKLAR	6.102.064,32	13.481.779,23	13.033.680,37
330	Alinan Depozito Ve Teminatlar Hesabi	332.606,41	765.400,26	1.017.724,68
333	Emanetler Hesabi	5.769.457,91	12.716.378,97	12.015.955,69
34	ALINAN AVANSLAR	,00	,00	,00
36	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	1.447.482,73	1.865.781,83	1.920.080,24
360	Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabi	96.691,60	440.362,52	525.970,50
361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabi	647.161,62	691.589,49	673.558,83
362	Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adina Yapilan Ta	679.083,75	709.284,06	696.005,17
368	Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş V	24.545,76	24.545,76	24.545,76
37	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	,00	,00	,00
38	GELECEK AYLARA AİT GELİR VE GİDER TAHAK.	,00	,00	,00
39	DIGER KISA VADELI YABANCI KAYNAKLAR HES.	,00	,00	,00
4	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	600.000,00	600.000,00	600.000,00
40	Uzun Vadeli Ic Mali Borclar	,00	,00	,00
41	Uzun Vadeli Dis Mali Borclar	,00	,00	,00
43	DIGER BORCLAR	,00	,00	,00
44	ALINAN AVANSLAR	,00	,00	,00
47	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	600.000,00	600.000,00	600.000,00
472	Kidem Tazminati Karşiliği Hesabi	600.000,00	600.000,00	600.000,00
48	Gelecek Yillara Ait Gelirler	,00	,00	,00
49	DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	,00	,00	,00
5	OZ KAYNAKLAR	98.949.044,13	121.505.747,57	114.607.126,44
50	Net Deger/Sermaye	25.579.253,48	24.576.353,79	24.576.353,79
500	Net Değer Hesabi	25.579.253,48	24.576.353,79	24.576.353,79
51	DEĞER HAREKETLERİ	,00	,00	,00
52	YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI	,00	,00	,00
57	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	61.913.271,56	73.369.790,65	96.929.393,78
570	Geçmiş Yillar Olumlu Faaliyet Sonuçlari Hesabi	61.913.271,56	73.369.790,65	96.929.393,78
58	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	,00	,00	,00
59	Donem Faaliyet Sonuclari	11.456.519,09	23.559.603,13	-6.898.621,13
590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabi	11.456.519,09	23.559.603,13	,00
591	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabi (-)	,00	,00	-6.898.621,13
PASİF TOPLAMI :		**107.179.152,53**	**137.533.869,98**	**130.241.448,40**

	BÜTÇE NOTLARI	2016 Yılı	2017 Yılı	2018 Cari Yıl
9	NAZIM HESAPLARI	100.194.539,46	120.580.674,19	149.087.945,73
90	Ödenek Hesapları	100.194.539,46	120.580.674,19	149.087.945,73
900	Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabi	40.000,00	,00	,00
905	Ödenekli Giderler Hesabi	100.154.539,46	120.580.674,19	149.087.945,73
91	NAKİT DISI TEMINAT VE KISILERE AIT MENK.KIYM.HS.			
92	Taahhut Hesapları	,00	,00	,00
920	Gider Taahhütleri Hesabi	,00	,00	,00
NOTLAR TOPLAMI :		**100.194.539,46**	**120.580.674,19**	**149.087.945,73**

	BÜTÇE NOTLARI	2016 Yılı	2017 Yılı	2018 Cari Yıl
9	NAZIM HESAPLARI	100.194.539,46	120.580.674,19	149.087.945,73
90	Ödenek Hesapları	100.194.539,46	120.580.674,19	149.087.945,73
901	Bütçe Ödenekleri Hesabi	100.194.539,46	120.580.674,19	149.087.945,73
91	NAKİT DISI TEMINAT VE KISILERE AIT MENK.KIYM.HS.			
92	Taahhut Hesapları	,00	,00	,00
921	Gider Taahhütleri Karşiliği Hesabi	,00	,00	,00
NOTLAR TOPLAMI :		**100.194.539,46**	**120.580.674,19**	**149.087.945,73**

www.balioglu.net

HALİLİYE BELEDİYESİ

01/01/2018-31/12/2018 TARİHLERİ ARASI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kd1Kd2Kd3Kd4	GİDERİN TÜRÜ	2016 Yılı	2017 Yılı	2018 Cari Yıl
630	01	Personel Giderleri	16.317.393,63	17.606.460,49	20.255.312,26
630	02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Gi	2.478.702,47	2.737.391,57	3.985.658,84
630	03	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	72.810.318,23	84.502.259,43	117.652.986,94
630	05	Cari Transferler	2.890.446,48	3.854.870,20	4.945.147,68
630	07	Sermaye Transferleri	2.037.500,00	456.380,96	563.326,03
630	12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Gi	371.118,62	556.368,73	526.371,50
630	13	Amortisman Giderleri	269.849,71	510.744,82	342.121,91
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	6.306.316,60	,00	1.637.957,10
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	551.600,01	,00	,00
GİDERLER TOPLAMI :			104.033.245,75	110.224.476,20	149.908.882,26

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kd1Kd2Kd3Kd4	GELİRİN TÜRÜ	2016 Yılı	2017 Yılı	2018 Cari Yıl
600	01	Vergi Gelirleri	26.915.094,31	30.665.422,23	30.184.456,6
600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.553.548,68	4.726.706,76	4.503.754,6
600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	3.463.649,42	1.725.042,00	724.128,0
600	05	Diğer Gelirler	79.557.472,43	96.666.908,34	107.597.921,8
GELIRLER TOPLAMI :			115.489.764,84	133.784.079,33	143.010.261,1
FAALİYET SONUCU :			11.456.519,09	23.559.603,13	-6.898.621,1

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
241-Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Kullanılmaması	2015	Kısmen Yerine Getirildi	"Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde Bulgu-4'te tekrar konu edilmiştir.
258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Kullanılmaması	2015	Yerine Getirilmedi	"Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde Bulgu-3'te tekrar konu edilmiştir.
Belediyenin İller Bankasındaki Sermaye Payının Mali Rapor Ve Tablolarda Gösterilmemesi	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	Belediyenin İller Bankasında kayıtlı sermayesi ile muhasebe kayıtlarındaki borç toplamı arasında uyumsuzluk görülmemiştir.

www.balioglu.net

Kurum Kayıtlarında Yer Alan Binalar İçin Amortisman Ayrılmaması	2015	Yerine Getirilmedi	"Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde Bulgu-1'de tekrar konu edilmiştir.
Tüketim Malzemelerinin Hatalı Muhasebeleştirilmesi	2015	Yerine Getirilmedi	"Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde Bulgu-2'de tekrar konu edilmiştir.
Sözleşmelere Dayanılarak Girişilen Taahhütler İçin 920-Gider Taahhütleri Ve 921-Gider Taahhütleri Karşılığı Hesaplarının Kullanılmaması	2015	Yerine Getirilmedi	"Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde Bulgu-6'da tekrar konu edilmiştir.

www.balioglu.net

www.balioglu.net

ŞANLIURFA HALİLİYE BELEDİYESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. **ÖZET** **33**

2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU** **33**

3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU** **34**

4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI** **34**

5. **GENEL DEĞERLENDİRME** **34**

6. **DENETİM BULGULARI** **35**

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Bulguları

1. Stratejik Planda Yer Alan Amaç ve Hedeflerin Mevzuata Uygun Oluşturulmaması ve Performans Programında Yer Alan Amaç ve Hedeflerle Uyumlu Olmaması

www.balioglu.net

1. ÖZET

Bu rapor, Haliliye Belediyesi 2018 yılı performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanunun 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay *"hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim"* olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Haliliye Belediyesinin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2018 yılı Performans Programı,
- 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

www.balioglu.net

Haliliye Belediyesi tarafından hazırlanan Stratejik Planın beş yıllık dönemi kapsadığı görülmekle beraber planda yer alan amaç ve hedeflerin Performans Programıyla uyumsuz olduğu, bunun sonucunda idare performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşmeleri raporlansa bile, bunun Stratejik Planda yer alan amaç ve hedeflerle ilgili olmadıkları tespit edilmiştir. Faaliyet Raporunda yer alan veriler Performans Programıyla uyumlu olsa bile Stratejik Planla uyuşmadığından, idarenin yeni Stratejik Planını oluşturana dek; mevcut Stratejik Plan, Performans Programı ve Faaliyet Raporu incelemelerinin denetim kapsamı dışına çıkarılması uygun olacaktır.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının

ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

www.balioglu.net

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Haliliye Belediyesinin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2018 yılı performans denetimi kapsamında Haliliye Belediyesinin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Belediyenin 2015-2019 dönemine ait Stratejik Planının, “mevcudiyet”, “zamanlılık”,

"sunum", "ilgililik", "ölçülebilirlik" ve "iyi tanımlama" kriterlerine uygun hazırlandığı görülmüştür. Belediye, misyon ve vizyonunu gerçekleştirmek üzere stratejik planında 18 amaç, bu amaçların altında 18 performans hedefi ve bu hedeflere yönelik olarak da toplam 78 performans göstergesi belirlemiştir. Amaçların üst politika belgelerine uygun olarak belirlendiği, performans hedeflerin de bu amaçları gerçekleştirecek şekilde düzenlendiği, değerlendirilmektedir.

Öte yandan Performans Programında yer alan amaç ve hedeflerin Stratejik Planla uyumsuz olduğu, bu nedenle de bu hedeflerin gerçekleşmelerini gösteren Faaliyet Raporundaki verilerin bir anlam ifade etmediği görülmüştür.

Yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı Şanlıurfa Haliliye Belediyesi 2018 yılı Performans Denetimi yapılamamıştır.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

BULGU 1: Stratejik Planda Yer Alan Amaç ve Hedeflerin Mevzuata Uygun Oluşturulmaması ve Performans Programında Yer Alan Amaç ve Hedeflerle Uyumlu Olmaması

Şanlıurfa Haliliye Belediyesinin 2015-2019 yılı Stratejik Planının incelenmesi neticesinde;

Stratejik Planda yer alan amaç ve hedeflerin müdürlükler bazında oluşturulduğu görülmüş olup esasında bunların çoğunun "amaç" ve "hedef" niteliğinde olmayıp geçmiş yıllara ait faaliyetler hakkında bilgi veren ifadeler olduğu anlaşılmıştır. Yine Stratejik Planda yer alan diğer amaç ve hedeflerin ise Performans Programında yer alan amaç ve hedeflerle uyumlu olmadığı görülmüştür.

Bu nedenlerden ötürü idarenin Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu ve Performans Programı Hazırlama Rehberine göre hazırlamış olduğu Stratejik Plan ve Performans Programına görüş vermenin olanaksız olduğu, Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca çıkarılacak olan ve 2020-2024 yıllarını kapsayan yeni Stratejik Plan oluşturulana dek mevcut Stratejik Plan ve Performans Programının denetim dışı bırakılmasının uygun olacağı, aynı zamanda yıl içinde

www.balioglu.net

çıkarılacak olan faaliyet raporunun da bu kapsamda değerlendirilmesinin mümkün olmadığı ve denetim dışı bırakılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; Belediye performans denetim raporu bulgusuna ilişkin cevap göndermemiştir.

Sonuç olarak 2020-2024 yıllarını kapsayan kurumun yeni Stratejik Planı oluşturulurken planda yer alan amaç ve hedeflerin mevzuata uygun olarak belirlenmesi performans programındaki amaç ve hedeflerin ise stratejik plandaki amaç ve hedeflerle uyumlu olması gerekmektedir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

www.balioglu.net

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net